

A KHAFT összes tevékenysége az elsőrendű anyagi kérdésre, a melanzsra irányul. E fűszer nélkül a Bene Gesserit Tisztelendő Anyái nem lennének képesek fortélyos megfigyelési és befolyásolási módszereikre, a Liga navigátorai nem tudnák kifürkészni a biztonságos útvonalakat az űrön át, és a Birodalom több milliárd polgárára nézve járna végzetes következményekkel a fűszermegvonás. Márpedig magától értetődik, hogy ha egyetlen árucikken ilyen sok múlik, az visszaélésekhez vezet. Mindnyájan veszélyben vagyunk.

KHAFT PÉNZFORGALMI ELEMZÉS

A karcsú és délceg termetű Vladimir Harkonnen báró előrehajolt az ornitopterpilóta mellett, s sötét pókszemével kibámult a karcos ablakplázon. Orrát megcsapta a mindenütt jelenlévő por és homok szaga.

A páncélozott topter magasan szállt a levegőben, s az Arrakis fehéren izzó napja vakítóan tűzött lefelé a könyörtelen sivatagra. A perzselő forróságban vibráló dűnék látványától szinte égett a báró retinája. Mintha a nap minden színt kiszívott volna a tájból is, az égből is. Nem volt semmi, ami enyhülést nyújtott volna a szemnek.

Pokoli hely.

A báró legszívesebben otthon maradt volna a Harkonnen-ház központi bolygója, a Giedi Prime iparosított melegében, civilizált sűrűjében. A kényszer hozta ugyan ide, de jobb dolga is akadt volna családi fészükben, Carthag városában – kényes ízlésének sokkal megfelelőbb szórakozás.

Márpedig a fűszerkitermelés mindenekfelett való. *Mindenkor.* Különösen, ha olyan elképesztően gazdag telérleletről van szó, mint amit a figyelők jelentettek.

A topter gépszárnyai – akár egy darázsé – ütemesen csapkodtak. A szűk pilótafülkében hanyag eleganciával elnyújtózó báró mit sem törődött a légáramlatok okozta hánykolódással. Sötét színű, bőr cirkoruhájának felső része szoroson tapadt remekül kidolgozott mellizmaira. A negyvenes évei közepén járó férfi határozottan jóképű volt: vörösseszőke haját precízen előírászerű fazonra nyírták, mely kihangsúlyozta jellegzetes homlokcsontját. Sima bőre megfeszült kiugró, karakteres járomcsontján. Markáns állán és nyakán eres izomkötegek vonták – a körülményektől függően – komor fintorba vagy fanyar mosolyra arcát.

– Messze van még? – sandított a báró a pilótára, akin idegesség jelei ütözköttek ki.

– A lelőhely a mély sivatagban van, báró úr. A jelek szerint nemigen bányászunk még ennél dúsabb fűszertelért.

A termikekbe került gép bukdácsolni kezdett, amikor elhúztak egy fekete lávakibúvás felett. A pilóta nagyot nyelt, s tekintetét az ornitopter vezérművére szegezte.

A báró ernyedten hátradőlt, visszafojtva türelmetlenségét. Örült, hogy az új lelőhely tolakodó tekintetektől távol esett. Még az kéne, hogy okvetetlenkedő császári vagy KHAFT-ügynökök fülébe jusson! Semmi szükség rá, hogy a ravasz vén róka, IX. Elrood császár tudomást szerezzen a Harkonnenek összes, a fűszerkitermeléssel kapcsolatos húzásáról. Habár a báró gondosan vezette a könyvviteli naplókat és szorgalmasan beszámolt a fejleményekről – nem is beszélve a kenőpénzekről –, az Arrakisra küldött szimatoló ellenőröknek csak annyit kötött az orrukra, amennyit ő jónak látott.

Erős kezével letörölte a felső ajkán csillogó verejtékcseppeket, majd állított a topter klímaszabályozóján, hogy hűvösebb és párásabb legyen a fülkében a levegő.

A pilóta zavarában, hogy ilyen tekintélyes, de kiszámíthatatlan utas volt a gondjaira bízva, nagyobb sebességre kapcsolott. Tekintetével ismét a konzolon kivetített térképet tanulmányozta, annak a sivatagi terepnek a kontúrjait, ami alattuk terjeszkedett, ameddig a szem ellát.

A báró, maga is az ábrákat vizsgálgatva, egyre azon bosszankodott, mennyire hiányosak a helyi térképek. Az ördög se tudna kiigazodni ezen a tetves sivatagbolygón! Hogy lehet, hogy az Impérium gazdasági stabilitása szempontjából ilyen létfontosságú bolygó még mindig ennyire feltérképezetlen? Ez is annak az érelytelen Abulurdnak, a fiatalabb féltestvérének a hibája.

Abulurd persze megbukott, és a báró került a helyére. *Most, hogy az Arrakis az enyém, majd rendet teremtek én itt!* Csak érjen vissza Carthagba, morfondírozott, új térképeket készített az embereivel, feltéve, ha azok a nyavalyás fremenek nem öldösik megint halomra a geodétákat, vagy nem teszik tönkre a térképészeti pontokat.

Negyven éven át volt ez a sivatagos világ a Harkonnen-ház részleges hűbértoka, politikai jogkör, amit a Császár ruházott rájuk, a KHAFT – a Kereskedő Házak Általános Fejlesztő Társasága – áldásával. A zord és barátságtalan Arrakis mégis a Korona egyik legfényesebb gyémántja volt, a rajta bányászható értékes természeti kincsnek köszönhetően.

A báró atyja, Dmitri Harkonnen halála után azonban az idős Császár – nyilván elmeengességéből kifolyólag – a lágyszívű Abulurdot juttatta a húsosfazékhoz, neki aztán szűk hét esztendő alatt sikerült is a fűszertermelést lezüllesztenie. A nyereség lecsökkent, a kezéből kihullott gyeplőt pedig csempészek és szabotőrök ragadták meg. A kegyvesztett bolondot kiebrudalták hivatalából, s rangvesztetten a Lankiveilre száműzték, ahol legalább nem tehet kárt az ottani önfenntartó bálnaprémfeldolgozó ágazatban.

Vladimir Harkonnen báró bezzeg – amint kinevezték kormányzóvá – tüstént nekilátott, hogy talpra állítsa az Arrakist. Szerez még ő becsületet magának, fogadkozott, lemossa a hibák és balfogások gyalázatát a Harkonnen névről!

Az Arrakis, ez az istenverte sivatagvilág – ahol élni inkább büntetésnek, mint jutalomnak számított – volt az egész Impériumban a melanzs egyedüli, ismert forrása. Ezen a sivár, napégette bolygón értékesebb volt még a víznél is.

Fűszer nélkül az úrutazás gyakorlatilag kivihetlenné vált volna... úrutazás nélkül viszont maga az Impérium is összeomlott volna. A fűszer meghosszabbí-

totta az életet, megőrizte az egészséget, és lendületet kölcsönzött a létezésnek. A báró, aki maga is mértékletes élvezője volt a szernek, roppant nagyra értékelte az általános közérzetére gyakorolt hatását. A fűszermelanzstól természetesen súlyos függőség alakulhatott ki, nem csoda hát, hogy az ára tartósan magas maradt...

A páncélozott topter egy kopár hegyvonulat fölé ért, ami odvas fogakkal tarkított, törött állkapocshoz hasonlított. Mögötte a báró megpillantott egy üllő alakú, ég felé nyújtózó porfelleget.

– Ott van az aratóüzem, báró úr.

A fakó égen látszó fekete pöttyökből harci topterek bontakoztak ki, s akár a héják, süvítettek feléjük. A kommunikátor recsegésére a pilóta azonosító jelet küldött feléjük. A biztosító egységet alkotó fizetett zsoldosok, akiket a hívatlan látogatók *elriasztására* fogadtak fel, elkanyarodtak, és ismét elfoglalták védelmi pozícióikat.

Ameddig a Harkonnen-ház megőrzi a haladás és a nyereségesség illúzióját, morfondírozott a báró, az Úrligának nem kell tudnia minden áldott fűszerletről. És a császárnak meg a KHAFT-nak sem. A báró a maga hatalmas tartalék-készletéhez szándékozott csapni ezt a melanzsmennyiséget is.

Azok után, amit az a pancser Abulurd évekig művelt, füstölgött magában a báró, *ő félgőzzel* is teljesít annyit, amit a KHAFT és az Impérium óriási fellendülésként fog értékelni. Ha mindenkor eleget tesz az óhajaiknak, észre sem fogják venni, hogy a maga malmára hajtja a vizet. Eszükbe se jut gyanakodni, hogy titkos készleteket halmoz fel. Veszélyes csel, ha kitudódik... de a bárónak megvoltak a módszerei az okvetetlenkedőkkel szemben.

Ahogy a porfelleg felé közeledtek, a báró látcsövet kapott elő és élesre állította az olajlencsét. Nagyításban szemlélhette a működő fűszergyárat. A hatalmas hernyótalpakon közlekedő és bámulatosan nagy rakodóképességű gépóriás hihetetlenül költséges volt – de megért minden befektetett solarist. Az exkavátorai fahéjvörös port, szürke homokot és kvarckavicsot vertek föl maguk körül, miközben túrták, lapátolták a sivatag földjét, hogy kirostálhassák belőle az illatos fűszert.

Homoki terepjárók nyüzsögtek a gyár közelében, szondákat bocsátottak le a felszín alá, mintákat kapirgáltak, méricskéltek a fűszertelér kiterjedését. Odafele nehéz légivagonok köröztek és vártak. Legszélen egy figyelő cirkált körbe-körbe, benne örök kémlelték a környéket, esetleges féregnyomot keresve. Ezek a behemót arrakisi homokférgek képesek voltak egészben lenyelni egy teljes fűszergyárat.

– Báró úr – szólt a pilóta és odanyújtotta a fejbeszélőt –, a munkacsoport vezetője keres.

– Tessék, én vagyok. – A füléhez szorította a hallgatót. – Naprakész információt kérek. Mennyit találtak?

A művezető mogorván és bosszantóan nemtörődöm modorban válaszolt odalentről, mint akit teljesen hidegen hagy, mekkora méltósággal társalog éppen. – Tíz éve kulizok fűszerbányászokkal, de ehhez fogható telért még életemben nem láttam. A gond az, hogy túl mélyen van. Rendesen már a felszínről gyűjtjük be a fűszert, ahová magától, természetes módon kerül. Ez itt kellő töménységű, szó se róla, de...

A báró hallgatott egy darabig. – De micsoda? – csattant fel végül.

– Valami gyanús nekem, uram. Már mint vegyileg. Szén-dioxid szivárgást észleltünk lentről, valamiféle buborék lehet alattunk. Az arató már átjutott a külső homokrétegeken, hogy a fűszerhez férközzön, és... vízgőzt is talált.

– Vízgőzt?! – Ilyesmire még nem volt példa az Arrakison, ahol a levegő páratartalma jóformán kimutathatatlanul alacsony.

– Lehet, hogy egy ősi vízszákba botlottunk, uram. Talán valami sziklasüveg alá szorult.

A báró sosem hitte volna, hogy folyóvizet találnak az Arrakis felszíne alatt. Már is latolgatni kezdte, hogyan tudna értékesíteni egy korlátlanul kiaknázzható vízforrást a lakosság körében. Az biztos, hogy ezzel jókora felzúdulást idézne elő a helyi vízkereskedők közt, akiknek az elbizakodottsága már-már nem ismert határokat.

– Szerinted beszennyezte a fűszert? – mennydörögte mély, basszus hangján.

– Nem tudnám megmondani, uram – felelte a csoportvezető. – Fura egy anyag a fűszer, de ilyen üreggel még nem találkoztam. Úgy nézem... valami nincs rendben vele.

A báró intett a pilótának. – Lépj kapcsolatba a figyelőkkel. Lássuk, észleltek-e féregnyomot.

– Még semmi, uram – felelte a pilóta, ahogy leolvasta a választ. A homlokán verejtékcseppek gyöngyöztek.

– Mióta van az arató odalent?

– Közel két standard órája, uram.

A báró összevonta a szemöldökét. Már rég fel kellett volna tűnnie egy féregnek.

– Még sosem tartott ilyen sokáig, uram – erősítette meg a művezető nyersen a mikrofonból. A pilóta bekapcsolva felejtette a komrendszert. – A férgek mindig jönnek. Mindig. De valami készülődik odalent. Egyre több a gáz. Már a levegőben is érződik.

A báró mélyen beszívta a fülke recirkuláltatott levegőjét, s megérezte benne a nyers melanzs nehéz, fahéjra emlékeztető szagát. Az ornitopter most egy helyben várakozott, több száz méterre a hatalmas lelőhelytől.

– A föld alól vibrációt érzékelünk, valamiféle rezonanciát. Nem tetszik ez nekem, uram.

– Nem azért fizetlek, hogy tetsszen – vágta oda a báró. – Mélységi féreg közeledik?

– Nem hiszem, uram.

A báró a fűszergyárból kapott termelési értékeket böngészte. Az adatok teljesen összezavarták. – Az itteni feltáráson annyit markolhatunk, mint másutt egy hónap alatt. – Ujjaival a combján dobolt.

– Én mégis amondó vagyok, uram, szedelőzködünk és húzzunk innét. Elveszíthetjük...

– Szó sem lehet róla, művezető! – csattant fel a báró. – Féregnyom sehol, a rakétér mindjárt színültig tele. Légivagonnal iderendelek még egy aratót, ha kell. Nem hagyok itt egy vagyont érő fűszertelért, csak mert begyulladtál... csak mert *nyugtalanít* valami. Nevetséges!

A csoportvezető tovább erőlködött, hogy meggyőzze a bárót a maga igazáról, de az félbeszakította. – Ide figyelj, művezető, gyáva kukacoknak semmi keresnivalójuk ebben a szakmában, de még ebben a Házban sem. Nyomás! – Azzal kikapcsolta a kommunikátort, és magában feljegyezte, hogy amint lehet, kirúgja ezt a fickót.

Odafent légivagonok köröztek, várták, hogy kimenthessék a fűszergyárat a munkásokkal együtt, ha féreg tűnne fel. De miért tart ilyen sokáig? A homokféreg mindig védelmezik a fűszert.

Fűszer. A báró ízlelgette a szót, gondolatban és a nyelvén is.

A babonák ködébe burkolózó szer olyasféle ismeretlen valami volt, mint a mondabeli egyszarvú. Aztán meg az Arrakis zord, barátságatlan környezete miatt senkinek sem akaródzott megfejteni a melanzs titkát. A kutatók sehol az Impérium kiterjedt térségében, semelyik másik bolygón nem akadtak melanzsra, szintetikus úton sem sikerült előállítani, pedig évszázadok óta kísérleteztek vele. Minthogy azonban az Arrakis bolygókormányzói tisztét a Harkonnen-ház töltötte be, s ezáltal ők irányították a teljes fűszertermelést, a bárónak nem lett volna ínyére, hogy feltalálják a pótszert, vagy felfedezzenek egy másik forrást.

A sivatagszakértők felderítették a fűszert, az Impérium pedig fogyasztotta – ezen túl a részletek nem érdekelték. A homoki munkások számára mindig volt kockázat, mindig fennállt annak a veszélye, hogy a féreg túl hamar támad, vagy a légivagon meghibásodik, vagy a fűszergyárat nem sikerül időben kiemelni a kritikus körzetből. Váratlan homokviharok törhettek ki meghökkenítő hirtelenséggel és hevességgel. A Harkonnen-ház emberéletben mért veszteségei, valamint a gépparkot ért anyagi kára ijesztő méreteket öltött... de a melanzs megért minden véráldozatot és ráfordítást.

Miközben az ornitopter kitartóan, monoton dohogással körözött a terület fölött, a báró az ipartelepét szemlélte. Izzó napfény villódzott a fűszergyár poros törzsén. A figyelők változatlanul ott portyáztak a levegőben, alattuk pedig a mintavételező homokjárók sürgölődtek.

Homokféreg még mindig sehol, de minden perc nyereség volt, amit kitermelésre fordíthattak a munkások. Majd kapnak prémiumot – kivéve a művezető –, a Harkonnen-ház meg hadd gyarapodjon. A kihozatalt ráér később megkosmetikázni.

A báró a pilótához fordult. – Hívd a legközelebbi bázist. Rendelj ide még egy légivagont és egy másik fűszerest. Ez a telér jóformán kiapadhatatlan. – Maga elé azt morogta: – Ha eddig nem mutatkozott egyetlen féreg sem, talán nem is...

A munkacsoport vezetője jelentkezett, az egyik nyilvános frekvencián, mivel a báró kikapcsolta a maga adó-vevőjét. – Uram, a mélységi szondák hőmérséklet-emelkedést jeleznek – hadarta. – Iszonyú hőfelszabadulást! Valami történik odalent. Kémiai reakció. Ráadásul az egyik kutatócsoportunk az előbb botlott bele egy odúba, ami hemzseg a homoksügérektől.

A báró iszonyú dühbe gurult amiatt, hogy az embere kódolatlan csatornát használt. És ha a KHAFT kémei lehallgatták? Érdeklik is őt a homoksügérek! Ezeknek a medúzaszerű mélyhomoki jószágoknak mindössze annyi jelentőségük volt számára, mint egy oszló hullát körülengő döglegyeknek.

Ezt a nyámnyila művezetőt nemcsak az állásától és a prémiumától fosztja majd meg, határozta el magában. *Alighanem még Abulurd fogadta fel ezt a pipogya frátert.*

A báró apró alakokat pillantott meg odalent a homokon, iszkoltak szanaszét, akár a rovarirtó szerrel lefújt hangyák. Rohantak visszafelé, a fűszergyár irányába. Egyikük kiugrott poros, piszkos homokjárójából, s négykézláb kúszott a gépóriás nyitott ajtaja felé.

– Mit csinálnak ezek? Miért hagyják abba a munkát? Gyerünk lejjebb, hadd lássam közelebből!

A pilóta megdöntötte a gépet, s mint valami harcias bogár, ereszkedett a föld felé. A munkások odalent meggörnyedve, köhögve és öklendezve igyekeztek ar-

cukra rángatni a porszűrőket. Ketten a futóhomokban evickéltek, mások a fűszergyár lehorgonyzásával küszködtek.

– Hozzátok a légivagont! Hozzátok a légivagont! – ordította valaki.

A figyelők sorra jelentkeztek. – Nem látunk féregnyomot.

– Még mindig semmi.

– Innen tiszta minden – mondta egy harmadik.

– Miért menekül mindenki? – rőffent rá a báró a pilótára, mintha az tudná.

– Baj van! – ordított a csoportfőnök. – Hol az a légivagon? Azonnal szükségünk van rá!

Akkor megrendült a föld. Négy munkás megtántorodott és előrebukott a homokra, mielőtt elérhette volna a fűszeres rámpáját.

– Nézd, uram! – A pilóta lefelé mutogatott, arcára döbbenet ült ki. A báró, elkapva végre pillantását a megfutamodó munkásokról, észrevette, hogy a sivatag talaja remeg, rázkódik, akár egy dob bőre az egész feltárási terület alatt.

A fűszergyár megdőlt, majd az oldalára billent. A homokban tátongó nyílás keletkezett, s alóla az egész lelőhely dagadni, püffedni kezdett, akár egy gázbuborék egy fortyogó salusai iszapvulkánban.

– El innen! – üvöltötte a báró. A pilóta a másodperc töredékéig dermedten bámult rá, mire a báró bal kézzel akkora pofont kent le neki, hogy beillett volna korbácsütésnek is. – Nyomás!

A pilóta megmarkolta a kormánykart, nagyot rántott rajta, és meredek emelkedésbe kapta a gépet. A csuklós szárnyak megveszekedetten csapkodtak.

Odalent az irdatlan nagy földbuborék elérte dagadása tetőpontját – aztán szétrobbant, a magasba lódítva a fűszergyárat, a homokjárókat és minden egyebet. Gigantikus homokkitörés játszódott le, közettörmeléket és csipős szagú, narancsszínű fűszert okádott ki magából a sivatag mélye. A monumentális aratógépezet összeroncsolódott, s ripityára tört darabjai úgy szóródtak szerteszét, akár cafatokra tépett rongydarabok egy Coriolis-viharban.

– Mi az ördög történt? – A báró fekete szeme tágra nyílt, alig akarta elhinni, milyen óriási méreteket öltött a katasztrófa. Odalett a drága fűszer egyetlen pillanat alatt. A teljes felszerelés megsemmisült. Az áldozatok száma nem különösebben foglalkoztatta, csak bánta, hogy pocsékba ment a kiképzésükbe fektetett pénz.

– Kapaszkodj, uram! – ordított a pilóta. Úgy szorította a kormányt, hogy ki-fehéredtek a bütykei.

Iszonyatos erejű léglökés rontott rájuk. A páncélozott ornitopter előre-hátra bukdácsolt a levegőben, szárnyai csapkodtak. A gép nyögve, fel-felbögve igyekezett visszanyerni stabilitását. Homoksörét verte a plázablakokat. A portól eldugult motorok baljósan köhögtek. A gép veszíteni kezdett magasságából, s zuhant a fortyogó sivatagi katlan felé.

A pilóta érthetetlenül üvöltözött. A báró pedig, miközben a biztonsági korlátba fogódzkodva meredt lefelé, úgy érezte, mintha tótágast állt volna a világ: a föld közeledett roppant csizmasarok módjára feléjük, hogy eltapossa őket, akár egy férget.

A Harkonnen-ház fejeként a báró mindig úgy képzelte, alattomos orgyilkos kezétől fog meghalni... de hogy egy kiszámíthatatlan természeti csapásnak essen áldozatul, az kész röhej volna!

A kitörés helye felfakadt, gennyes fekélynek látszott a magasból. A port és a nyers melanzsot elnyelte a kráter, hogy majd a mélyben felszálló áramlatok és

vegyi reakciók átforgassák. A percekkel azelőtt még gazdag fűszertelér mostanra leprás szájjá változott, ami elnyeléssel fenyegette őket.

Ám a korábban gyámoltalannak és zaklatottnak mutatkozó pilóta szinte megtámaszkodott: eltökélten és erősen koncentrált. Ujjai táncoltak az oldalkormány és a gázszabályozó szelepek kezelőszervei fölött, hogy meglovagolhassa az áramlatokat, s egyik motorról a másikra váltogatta az áramlást, hogy kifújja a légszűrőkből a por okozta eltömődést.

Végre valahára az ornitópter stabilizálódott, s körözni kezdett a dűnék fölött. A pilótából megkönnyebbült sóhaj szakadt fel.

Ahol a terjedelmes kitörési kráter pereme letöredezett, a báró áttetsző, csillogó testű csúszómászókat látott tekergőzni: mint kukacok egy oszló tetemen, homoksügérek iparkodtak a tölcser irányába. Hamarosan megjönnek a hatalmas férgek is. Ennek talán már nem tudnak ellenállni azok a behemótok.

A báró sehogyan sem értette a fűszer mibenlétét. Tökéletes rejtély volt számára.

A topter magasabbra emelkedett, s a nemrég odarendelt figyelők és légivagonok felé vette az irányt. Már nem volt módjuk rá, hogy kimentsék a fűszergyárat értékes rakományával együtt, s ezért a báró egyedül magát okolhatta. Ő adott határozott utasítást arra, hogy maradjanak biztonságos távolban.

– Hát, megmentetted az életemet, pilóta. Mi a neved?

– Kryubi, uram.

– Úgy, szóval Kryubi. Mondd, te láttál már ilyesmit? Mi történt odalent? Mi idézte elő a robbanást?

A pilóta mély lélegzetet vett. – Azt hallottam, a fremenek tudják, mi ez... ők úgy hívják, *fűszerkitörés*. – Kihúzott derékkal ült, akár egy szobor, mintha a nagy ijedtségtől bátorság költözött volna belé. – A mély sivatagban fordul elő, ahol csak kevesen láthatják.

– Kit érdekel, mit locsognak a fremenek! – biggyesztette le az ajkát a báró, amint eszébe jutottak a koszos, sivatagi nomád bennszülöttek. – Fűszerkitörésről mindenki hallott, de a valóságban senki sem látott. Nyavalyás babona.

– Csakhogy a babonának rendszerint van némi valóságmagva. Ők sok furcsasággal találkoznak odakint a sivatagban. – A báró elcsodálkozott, milyen nyíltan ki merte mondani a véleményét ez a Kryubi, pedig biztos, hogy tudomása volt az ő nehéz és bosszúálló természetéről. Nem ártana előléptetni...

– Azt mondják – folytatta Kryubi –, a fűszerkitörés egy kémiai robbanás, amely valamiféle fűszerkovásznak tulajdonítható a homok mélyén.

A báró eltöprengett ezen; kénytelen volt hinni a saját szemének. Egy nap talán rájön valaki a melanzs alapvető sajátságaira, s akkor kiküszöbölhetők lesznek az efféle katasztrófák. Mostanáig azonban – minthogy a fűszer kiapadhatatlan kincsébányának tűnt azok számára, akik vették a fáradságot, hogy kiaknázzák –, a kutya se foglalkozott a tüzetes helyzetelemzéssel. Kár az időt vesztegetni a vizsgálatokra, addig is vagyont kereshetünk. Az Arrakis a báró monopóliuma volt – bár e monopóliumnak részben a tájékozatlanság volt az alapja.

A báró a fogát csikorgatta, tudta, ha visszaérnek Carthagba, le kell vezetnie valahogy a felgyülemlett feszültséget, „ki kell kapcsolódnia”, talán kissé sziljabban is, mint korábban tervezte. Ez alkalommal különleges jelöltre lesz szüksége – nem valamelyik állandó szeretőjére, hanem amolyan egyszer használatosra. Ettől majd csak elcsitulnak az indulatai.

Lenézett, s megjegyezte magában: *immár nincs szükség rá, hogy elrejtsek a telepet a Császár elől*. Majd nyilvántartásba veszik, iktatják mint lelőhelyet, és

okmányokkal igazolják, hány főnyi személyzet és mennyi felszerelés semmisült meg. Nem kell manipulálni a feljegyzésekkel. A vén Elrood csalódott lesz, az anyagi kárért pedig úgyszólván a Harkonnen-háznak kell viselnie a következményeket.

Miközben a pilóta még a helyszín fölött körözött, odalent az életben maradt fűszer munkások felmérték a veszteségeket, s a komvonalon át jelentették, mekkora a hiány emberben, felszerelésben és fűszerben. A bárót majd szétvetette a düh.

A rosseb egye meg az Arrakist! – dült-fült magában. A rosseb egye meg a fűszert is, meg hogy ennyire függünk tőle!

Nekünk átfogóan kell gondolkodnunk. A bolygóméretű problémákat nem lehet éles vonalakkal körülhatárolni. A planetológiának nincsenek kész receptjei.

PARDOT KYNES: ÉRTEKEZÉS A HOLOCAUST UTÁNI
SALUSA SECUNDUS KÖRNYEZETÉNEK REGENERÁLÓDÁSÁRÓL

A Császárság központi bolygóján, a Kaitainon toronymagas épületek meredeztek az ég felé. Remekművű szobrok és pazar, emeletes szökőkutak szegélyezték a mesébe illő, kristályburkolatú sugárutakat. Az ember órákig nézelődhetett, annyi volt a látnivaló.

Pardot Kynes csupán futó pillantást vethetett a festői szépségű nagyvárosra, miközben az udvari őrseg sebes tempóban a palotába kísérte. Az őrök nem voltak tekintettel egy báméskodni vágyó, szürke planetológusra, de maguk sem tanúsítottak látható érdeklődést a város csodái iránt. Az ő dolguk az volt, hogy elkísérjék a hatalmas, boltíves trónterembe, még hozzá haladéktalanul. Az Ismert Univerzum Császárat nem illik holmi városnézéssel megvárakoztatni.

Kynes kíséretének tagjain makulátlan, szürke-fekete uniformis feszült, teleaggatva zsinórokkal és kitüntetésekkel, kifényesített gombokkal és mütyürkékkel és feszesre húzott, vasalt szalagokkal. A Császár válogatott alakulatának, a sardaukaroknak tizenöt harcosa valóságos hadsereggé vette körül Kynest.

A főbolygó pompája egészen lenyűgözte a planetológust. Odafordult a legközelebbi őrhöz és megszólította: – Én általában a szabad ég alatt, porban és piszokban járok, vagy a sarat dagasztom ingoványos, ember nem lakta bolygón. – Kynes, noha megfordult már sok nehéz, isten háta mögötti terepen, ahová a kutatómunkája szólította, de soha életében nem látott, sőt, el sem tudott képzelni ahhoz fogható, ami itt a szemé elé tárult.

Az őr válasza se méltatta a hórihorgas, szikár külvilágit. A sardaukarokat arra képezték ki, hogy harci gépek legyenek, nem, hogy jó társalgók.

– Úgy lesikáltak, hogy majd lekopott a bőröm, aztán meg felcicomáztak, akár egy uraságot. – Kynes megrángatta bordás selyemszövetből készült, sötétkék kabátját, s beszívta a szappan és a bőre illatát. Ritkás, homokszínű haja hátra volt fésülve, szabadon hagyva magas homlokát.

A kíséret sietve megindult felfelé egy végelethetetlen zuhatagnak tűnő lépcsősoron, melynek arany flitterrel gazdagon díszített, csiszolt kőlapjain krémszínű soo-kő-intarzia csillámlott.

Kynes erre a balján masírozó őrhöz intézte szavait. – Most járok először a Kaitainon. Fogadok, annak már fel se tűnik a sok látnivaló, aki folyton közöttük jár, nem igaz? – kérdezte szomorkás félmosollyal, de ismét csak süket fülekre talált.

Kynes köztiszteletben álló ökológus, geológus és meteorológus volt, kiváló szakember a botanika és a mikrobiológia terén. Elhivatottsággal, élvezettel mélyedt bele egész világok rejtelseibe. De az emberek többnyire tökéletes rejtélyt jelentettek számára – ahogyan ezek az örök is.

– A Kaitain sokkal... kellemesebb a Salusa Secundusnál – ott nőttem fel, tudod – magyarázott tovább. – Jártam a Bela Tegeuse-ön is, de az legalább olyan barátságatlan hely, homályos és sivár a két törpecsillagja derengő fényében.

Végül Kynes menetirányba fordult, s beletörődve mormogta maga elé: – Átszeltem a fél galaxist a Padisah Császár parancsára. Csak tudnám, miért. – A katonának egyike sem kockáztatta meg, hogy válaszoljon.

A társaság elhaladt egy ripacsos, vörhenyes vulkáni kőzetből faragott boltív alatt, mely nyomasztóan ódon kinézetéből ítélve rendkívül régi lehetett. Kynes feltékkintett, s szakértő szeme azonnal felismerte e ritkaságot: az ősi boltív a letarolt, kihalt Salusa Secundusról származott.

Kynes eltöprengett: vajon miért őrizget bárki is efféle relikviát arról a sivár, kietlen világról, egy lerombolt ökoszisztémájú börtönbolygóról, ahol ő maga is hosszú évekig élt. Aztán eszébe jutott – minő balgaság, hogy is feledkezhetett meg róla –, a Salusa volt az egykori császári főbolygó... évezredekkel azelőtt, hogy a kataklizma mindent megváltoztatott.

Nem kétséges, a Corrino-ház a dicső múlt jelképeként, emlékeztetőül hozatta ide ezt az épen maradt boltívet, vagy valamiféle trófeaként, bizonyítékaul annak, hogyan győzedelmeskedett a császári család az egész bolygót pusztulásba döntő, végzetes csapáson.

Amint a sardaukarok átcsörtettek a lávaív alatt, be a palota visszhangzó pompájába, fanfár harsant Kynes számára ismeretlen, rézfúvós hangszerekből. A tudóst nem igazán érdekelte sem a zene, sem a művészetek, még kisdíák korában sem. Kinek kell az, amikor annyi felfedeznivaló van a természettudományok birodalmában?

Mielőtt azonban átlépte volna az ékkövektől tündöklő királyi rezidencia küszöbét, Kynes még egyszer felpillantott a szikrázóan kék égre.

Idefelé jövet, a Liga csillagbárkájának egy kordonnal lezárt traktusában megragadta az alkalmat, hogy tájékozódjon a Császárság központi bolygójáról, habár planetológusi képességeit ennyire magasan civilizált világon még nem kamatoztatta. A Kaitain kifinomultan megtervezett és kivitelezett milió volt, a sugárútjait fasorok szegélyezték, s mindenfelé pompás szobrok, öntözött kertek, virágágyak és rengeteg más szépség gyönyörködtette a szemet.

A hivatalos közleményekben az állt, hogy itt mindig meleg volt, s mérsékelt éghajlat uralkodott. A vihart nem ismerték, felhők sem háborították az eget. Kynes eleinte azt hitte, e kijelentések pusztán a turistapropaganda fogásai, ám amint a Liga fényűző kísérehajója lefelé ereszkedett vele a Kaitainra, felismerte a meteorológiai műholdak flottilláját, ama éghajlatszabályozó technológiát, amely – nyers erőszak árán – békésnek és derűsnek őrizte meg a bolygó klímáját.

A klímamérnökök természetesen bármilyen időjárással tudtak szolgálni, amit csak parancsolt – botor módra optimálisnak kiáltva ki – a megrendelő. Bár a saját felelősségükre tették, mégis olyan környezetet hoztak így létre, amely előbb-

utóbb a test, a lélek és szellem eltompulásához vezetett. A császári család ezt persze sosem látta volna be. Elégedetten heverésztek a napfényes egük alatt, andalogtak a buja arborétumaikban, szemet hunyva az orruk előtt kibontakozó környezeti katasztrófa felett. Izgalmas feladat lett volna itt maradni és tanulmányozni a folyamat globális tüneteit, merengett Kynes, de nem valószínű, hogy IX. Elrood ezért rendelte volna őt ide...

A kíséret egyre beljebb vezette a planetológust a palota visszhangzó mélységeibe, útjuk szobrok és klasszikus festmények mellett vezetett. A tágas trónterem arénának is beillett volna az ősidőkben, gladiátorviadatok idején. Padlózata fényesre csiszolt kőkockák sokszínű szőnyege volt – minden darab az Impérium más-más bolygójáról származott. Alkóvokat és szárnyakat toldottak hozzá, ahogy a Császárság gyarapodott.

Mindenféle udvari tisztviselők páváskodtak csodás ruhakölteményeikben, káprázatos tolldíszekkel, fitogtatva nemesfém szálakkal átszőtt kelméiket. Kezükben okmányokkal intézkedtek, tárgyaltak, s fontoskodva sutyorogtak, mint ha értenék, tisztségük valójában mit takar.

Kynes idegen volt itt, a politika világában; szíve szerint örökké csak a vadont járta volna. A pompa elbűvölte ugyan, de inkább vágyott magányra, felfedezetlen tájakra, egzotikus flóra és fauna nyújtotta izgalmakra. Ebbe a nyüzsgésbe neki előbb-utóbb belefájdult volna a feje.

A sardaukar örök végigvezették a planetológust egy hosszú, prizmás fényforrások megvilágította előcsarnokon. Pattogó ritmusú menetelésük fegyverropogáshoz hasonlított, amelybe Kynes csetlés-botlása vitt némi disszonanciát.

Elöl, egy kékeszöld kristályemelvényen állt az Aranyoroszlános Trónus, amit egyetlen hagali kvarckristályból faragtak ki. A ragyogó trónuson pedig ott gubbasztott a vénséges vén IX. Elrood Corrino, az Ismert Univerzum Császára.

Kynes rámeredt. A Császár lehangolóan sovány, csontvázra aszott öregember volt, vékony nyakán esetlenül nagy fej ült. A hihetetlen fényűzés és mesés gazdagság közepette az agg uralkodó valahogy jelentéktelennek tűnt. Pedig bütykös kezének egyetlen intésével egész bolygók megsemmisítését, embermilliárdok elpusztítását rendelhette el. Elrood közel másfél évszázada ült az aranyoroszlános trónon. Hány bolygó is volt az Impériumban? Hány ember fölött uralkodott? Kynes eltűnődött, vajon képes-e bárki is befogadni ilyen elképesztő mennyiségű adathalmazt.

Amikor odavezették az emelvény lábához, a planetológus bizonytalanul elmosolyodott, aztán nagyot nyelt és tekintetét lesütve mélyen meghajolt. Azzal senki sem törődött, hogy kioktassa az udvari etiketre, neki meg eleddig nem sok szüksége volt választékos modorra és társasági illemszabályokra. Ahogy ott állt, orrát megcsapta a melanzs enyhe fahéjillata, ami a trón melletti asztalka felől szállongott –, a Császár egy korsó fűszersört tartott rajta.

Egy apród lépett elő, odabiccentett a sardaukar testőrök parancsnokának, majd megfordult és ékes galach nyelven – az Impérium hivatalos nyelvén – hangosan bejelentette: – Pardot Kynes planetológus!

Kynes kihúzta magát és megpróbált vigyázállásban maradni, miközben azon méltatlankodott, mire ez a nagy hűhó, ez a harsány bejelentés, amikor a Császár úgymint tisztában van vele, ki ő – különben minek hívta volna ide? Kynes azon morfondírozott, köszönjön-e, de aztán úgy döntött, inkább vár és az udvaroncokra bízva a dolgok menetét.

– Kynes – szólalt meg unottan tűnő, károgó hangon a Császár, mint aki belefáradt a parancsolgatásba –, egyhangú szavazás eredményeképpen járulsz

most színem elé. Tanácsadóink számos jelöltet megvizsgáltak, s a választásuk *terád* esett. Mi erről a véleményed? – kérdezte előredőlve a Császár, s felvont szemöldöke fölött a feje búbjáiig ráncokba szaladt a bőr.

A kérdézt motyogott valamit, hogy mennyire megtisztelve érzi magát és hogy mennyire örül, aztán megköszörülte a torkát és a lényegre tért. – Hanem, uram, mégis *mire* választottatok ki engem?

Elrood elkaccantotta magát és hátradőlt. – Minő üde színfolt végre valaki, akit jobban izgat, hogy kielégítse a kíváncsiságát, mint az, hogy jót mond-e, vagy hogy hízelegjen ezeknek a talpnyaló pojácáknak. – A mosolytól Elrood szürkés, pergamenszerű arcán fülig szaladtak a gumyszerű ráncok. – A jelentésben az áll, a Salusa Secunduson nőttél fel, és precíz, átfogó tanulmányokban számoltál be a bolygó ökológiájáról.

– Igen, Sire, akarom mondani, felség. A szüleim közhivatalnokok voltak, oda kerültek állásba, a te császári börtönödbe. Én még gyerek voltam, mentem hát velük.

Igazság szerint Kynes hallott olyasféle híresztelést, hogy vagy az anyja vagy az apja valamivel magára haragította Elroodot, és kegyvesztetten helyezték át őket a büntetés-végrehajtó bolygóra. Az ifjú Pardot Kynes azonban elbűvölőnek találta az ottani kietlen pusztaságot. Tanulmányai végeztével reggeltől estig a letarolt vidéket járta – jegyzetelt, s tanulmányozta a hajdani atomcsapást sikeresen túlélő szívós állatokat, rovarokat és gyomokat.

– Igen, igen, értem – felelte Elrood. – Valamivel később aztán ismét máshová helyezték a szüleidet.

Kynes bólintott. – Úgy van, Sire. Elköltöztek a Harmonthepre.

A Császár legyintett, jelezvén, hogy nem ez a vonatkozás érdekl. – De te később visszatértél a Salusára. Csak nem a saját jószántadból?

– Nos, hát, még sok tanulnivalóm volt a Salusán – válaszolt Kynes apró, zavart vállrándítással.

Kynes éveket töltött egyedül a vadonban, a klíma és az ökoszisztémák rejtelmét boncolgatva. Rengeteget nélkülözött és sok kényelmetlenséget viselt el. Egyszer még lhaza tigrisek is megtámadták, de életben maradt. Később Kynes terjedelmes értekezést írt a Salusán eltöltött éveiről, figyelemreméltó adalékokkal járulva hozzá az egykor szépséges, mára elsivárosodott császári főbolygó megértéséhez.

– Az az elvadult kietlenség felkeltette az ökológiai érdeklődésemet. Annyival érdekesebb egy... lepusztult világot tanulmányozni. Számomra mindig nehezebb olyan világot kiismerni, amelyik túlzottan civilizált.

Elrood nagyot nevetett a látogató megjegyzésén, s amikor körbepillantott, az udvaroncok is kuncogni kezdtek. – Úgy érted, mint a Kaitaint?

– Hát, bizonyára itt is akadnak érdekes helyek, Sire – makogta Kynes, remélve, hogy nem követett el megbocsáthatatlan ballépést.

– Jól mondod! – harsogta Elrood. – A tanácsadóim bölcsen döntöttek, Pardot Kynes.

A planetológus, minthogy fogalma sem volt, mit tegyen vagy mondjon, sután meghajolt.

A Salusa Secunduson eltöltött évek után Kynes továbbállt a Bela Tegeuse-re, annak homályba burkolózó, zsombékos mocsaraiba, majd megint tovább, amerre az érdeklődése hajtotta. Képes volt megélni szinte bárhol a szabadban; kevéssel is beírta. Az ő szemében az volt a legfontosabb, hogy tudományos ismer-

retekét gyűjthessen, hogy bekukucskálhasson a kövek alá és kideríthesse, milyen titkokat rejteget számára a természet.

Most már határtalanul kíváncsi lett, vajon mivel érdemelte ki ezt a kitüntető figyelmet. – Ha megengeded, felség, újfent megkérdezném... pontosan milyen feladatot szánsz nekem? – Majd gyorsan hozzátette. – Természetesen boldogan állok Császárom rendelkezésére, akármiről legyen is szó.

– Kynes, elismerten nagy tudású világszakértő vagy, olyan ember, aki képes komplex ökoszisztémák kielemezésére annak érdekében, hogy azok az Impérium céljaira hasznosíthatók legyenek. Terád esett a választásunk: menj el az Arrakisra, a sivatagbolygóra, és ott vedd be a varázstudományodat.

– Arrakis! – Kynes nem tudta palástolni meghökkenését – és örömet sem, igen –, amint ráébredt, micsoda távlatok nyíltak meg előtte. – Azt hiszem, a nomád fremen lakosság úgy nevezi: a Dúne.

– Mindegy, minek nevezik – csattant föl Elrood kissé élesen –, az a bolygó az Impérium egyik legkellemetlenebb, ám legfontosabb sarokköve. Nyilván te is tudod, hogy az Arrakis a fűszer kizárólagos forrása.

Kynes bólintott. – Mindig furcsállottam, hogyhogy a kutatók sehol másutt nem találtak melanzsot. És hogy miért nem derítette már ki valaki, hogyan képződik vagy ülepedik le a fűszer.

– Te fogod ezt kideríteni nekünk – vágta rá a Császár.

Kynes hirtelen ráeszmélt, lehet, hogy túllépte a határt, s kissé rátört a félsz. Itt állt a világegyetem legfényesebb tróntermében, s valódi *társalgást* folytatott IX. Elrood császárral. Az udvari népség egyre őt méregette, ki nemtetszéssel, ki undorral, ki pedig álnok vigyorral, mintha súlyos büntetést szimatolna.

Hamarosan azonban Kynes lelki szemei előtt hullámozó homoksivatag jelent meg, fenséges dúnék, óriási homokférgék – eddig csupán filmkönyvekben látott képek. Máris megfélekedett korábbi, kissé tapintatlan megjegyzéséről, s lélegzetvisszafojtva várta megbízatása konkrét részleteit.

– Az Impérium jövője szempontjából létfontosságú, hogy megfejtsük a melanzs titkát. A mai napig senki sem fektetett bele időt vagy energiát, hogy tisztázza a rejtélyt. Az emberek azt képzelik, az Arrakis a gazdagság kimeríthetetlen forrása, és nem törődnek sem a mechanizmussal, sem a részletekkel. Felszínes gondolkodás. – Szünetet tartott. – Nos, ezzel a kihívással kell szembenézned, Pardot Kynes. Ezennel kinevezünk az Arrakis Császári Planetológusává.

Miközben Elrood e bejelentést tette, letekintett a viharedzett, középkorú férfira, s magában szemügyre vette. Azonnal látta, hogy a kutatón nem nehéz eligazodni: ami a szívében, az a száján. Az udvari tanácsosok említették is, hogy Pardot Kynes tökéletesen mentes volt minden politikai ambíciótól és elkötelezettségtől. Kizárólag a munkájának élt, s csak az érdekelte, hogy megértse az univerzum természeti törvényeit. Gyermeki rajongás élt benne idegen világok és vadregényes, zord tájak iránt. Biztos, hogy határtalan lelkesedéssel fogja végezni a reá bízott feladatot, és becsülettel meg is fogja oldani.

Elrood túlságosan régóta volt bájoló talpnyalóktól és üresfejű fejbólító jánosoktól körülvéve, akik azt mondták, amit szerintük ő hallani akart. Hanem ez a félszeg, társaságban sután mozgó ember más volt.

Most még nagyobb lett a jelentősége annak, hogy megértsék a fűszer tényleges mechanizmusát, hiszen rendezni kellett az arrakisi helyzetet – a munkálatok hatékonyságának növelése létfontosságú volt. Nem elég, hogy hét évi kontárkodás után Abulurd Harkonnen végleg alkalmatlannak bizonyult mint

kormányzó, most meg a túlzottan becsvágyó Vladimir Harkonnen báró miatt szaporodtak meg a balesetek és egyéb baklövések. A Császár egyre jobban aggodott a fűszertermelés és -kereskedelem visszaesése miatt. Márpedig a fűszer *nem* apadhat el.

Az Úrligának rengeteg melanzsra volt szüksége ahhoz, hogy megtölthesse mutáns navigátorai tartályait. Maga Elrood és a Császárság elit rétegének tagjai naponta (és egyre növekvő dózisban) fogyasztották a fűszert, hogy megőrizzék vitalitásukat és meghosszabbítsák életüket. A Bene Gesserit-rendnek a leendő Tisztelendő Anyák képzésében volt elengedhetetlenül szüksége rá. A Mentátoknak a szellemi összpontosításhoz kellett.

Habár Elrood ritkán értett egyet Harkonnen báró meglehetősen rámenős gazdasági intézkedéseivel, az Arrakisra nem tehetett rá csak úgy egyszerűen a kezét. A Harkonnen-ház évtizedekig tartó politikai manipulációval elérte, hogy miután a Richese-ház megbízatása lejárt, ők kapják meg a helytartói kinevezést.

Az arrakisi kormányzóság odaítélése immár ezer éve császári kegy volt, egy kiválasztott család száz évnél nem hosszabb időtartamra megkaphatta a jogot, hogy a sivatagbolygóból annyi gazdagságot facsarjon ki, amennyit csak tud. Minden alkalommal, amikor a hűbérbirtok gazdát cserélt, a Palota kérvények és folyamodványok kereszttüzebe került. A Landsraad támogatásával számos összeköttetés járt együtt, melyek némelyike már-már hurokként szorult Elrood köré.

Hiába volt ő a Császár, hatalmi pozíciója a szövetséges erők kényes és ingatag egyensúlyi helyzetén alapult, melyek közt ott voltak a Landsraad Nagy és Alsóbb Házai, az Úrliga és a mindent behálózó KHAFT, a kereskedő házak szövetsége. A többi hatalmi tényezővel, melyek szívesebben húzódtak meg a kulisszák mögött, még nehezebb volt zöld ágra vergődnie.

Szét kell rombolnom a jelenlegi felállást, gondolta Elrood. Ez az arrakisi hercehurca túl régóta tart már.

A Császár előrehajolt, látván, hogy Kynes szinte szárnyal a boldogságtól és lelkesedéstől. Úgy látszik, *akart* is menni arra a sivatagos bolygóra. Annál jobb! – Tudj meg mindent az Arrakisról, planetológus, és számolj be rendszeresen mindenről. A Harkonnen-házat utasítani fogom, hogy adjon meg neked minden támogatást és segítséget, amire csak szükséged lehet. – *Bár nyilván nem lesz inyükre a körülöttük szimatoló császári megfigyelő.*

Az újonnan beiktatott bolygókormányzót, Harkonnen bárót egyelőre még kézben tartotta a Császár. – Megkapsz minden szükséges felszerelést az utadhoz. Állítsd össze a jegyzékedet, és add le a kamarásomnak. Amint megérkezel az Arrakisra, parancsomra a Harkonnenek kötelesek lesznek minden további kérdésnek eleget tenni.

– Nincsenek nagy igényeim – felelte Kynes. – A szemem és a fejem minden, amire szükségem lehet.

– Azért csak próbáld meg, hátha rá tudod venni a bárót, hogy ennél több kényelemmel is megajándékozzon – mosolyodott el ismét Elrood, majd elbocsátotta a planetológust. A Császár még észrevette, hogy Kynes szemlátomást szökkenett egyet, amikor kivezették a császári fogadóteremből.

„Ki szenved, az tanul” – kántálta az idős színészekből álló kórus a színpadon, tökéletes összhangban. Habár az előadók egyszerű parasztok voltak a Caladan-kastély tövében fekvő városkából, szépen betanulták szerepeiket a Ház évi hivatalos előadására. A jelmezek színpompásak voltak, bár nem egészen hitelesek. A kellékek – Agamemnón palotájának homlokzata, a kockaköves udvar – olyasféle realizmust tükröztek, amely leginkább csak lelkesedéssel és az ókori Görögországot ábrázoló néhány filmkönyvfelvételen alapult.

Aiszkhülosz hosszú darabja már ment egy ideje, s az összegyűlt közönségnek melege volt a fülledt levegőben. Parázsgömbök világították meg a színpadot és a nézőteret, de az előadók körül elhelyezett fáklyák és szénszörpnyók illatos füstje belengte az egész épületet.

Az erős háttérzajok ellenére féltő volt, hogy az öreg herceg hortyogása elhalatszik a színészekig is.

– Apám, ébredj fel! – suttogta Leto Atreides, megbökve Paulus herceg oldalát. – Még a darab felénél se tartunk.

A magánpáholy kényelmes foteljében bóbiskoló Paulus megrezsent, majd kigyenesedett, és nem létező morzsákat kezdett söprögetni széles mellkasáról. Árnnyak játszottak gyűrött, keskeny arcán és őszülő, bozontos szakállán. Fekete Atreides-uniformist viselt, a bal mellén vörös sólymos címerrel. – Merő locsogás és ácsorgás az egész, fiam – dünnyögte, és a színpad felé pislogott, ahol a vének még mindig nem sokat haladtak. – Különben is évente látjuk.

– Nem erről van szó, Paulus drágám. Az emberek figyelnek. – Ezt Leto anyja mondta, aki a herceg másik oldalán ült. Az elegáns öltözetű, sötét bőrű Lady Helena komolyan vette a görög kórus veretes szövegét. – Figyelj oda a mondanivalóra. Végül is a *te* családi históriád, nem az enyém. – Leto egyik szülőjéről a másikra pillogott, hisz tudta, az anyja családjának, a Richeséknek a történelme ugyanúgy tartalmazott dicső és gyászos fejezeteket, akár az Atreideseké. A Richese-ház meglehetősen jómódból, „aranykorból” csúszott le jelenlegi, gazdaságilag megrendült helyzetébe.

Az Atreides-ház állítólag több mint tizenkétezer évre visszamenőleg nyomon tudta követni a családfáját, egészen a Régi Föld ókorában élt Átreusz királyig. A család felvállalta e hosszú múltat, az összes tragikus és szégyenteljes epizóddal együtt. A mindenkori hercegek hagyományt teremtettek azzal, hogy évenként előadták az *Agamemnón* című klasszikus görög tragédiát. Agamemnón Átreusz leghíresebb fia volt, valamint a Tróját elfoglaló hadak egyik fővezére.

A koromfekete hajú és keskeny arcú Leto Atreides leginkább az anyjára ütött, bár örökölte apja sasorrát és markáns vonásait. Az ifjú figyelemmel kísérelte az előadást kényelmetlen díszruhájában is, de hát a történet másik világbeli háttéréről meglehetősen hiányosak voltak az ismeretei. Az ókori darab szerzője arra számított, hogy a közönség érti a rejtett utalásokat. Agamemnón tábornok kiváló stratégia volt az emberiség történelmének egyik legendás háborújában, jóval azelőtt, hogy a gondolkodó gépek rabszolgasorba döntötték az embereket, és azelőtt, hogy a Butleri Dzsihad felszabadította őket.

A tizennegyedik évét betöltött Leto először érezte a legendák súlyát a vállán; megérezett valamiféle kapcsolatot rossz csillagzat alatt született családjának rég elhunyt alakjaival. Egy napon apja örökébe fog lépni, és maga is részévé válik az Atreides-történelemnek. Az események lassacskán elcsipegetik a gyermekkorát, és férfit faragnak belőle. Tisztában volt vele.

„Jobb, ha nem irigyelnek – szavalták a vének a szerepüket –, várost földre ne dőlnek, én magam se legyek fogoly, rabságot sose lássak.”

Agamemnón – mielőtt elhajózott volna Trójába – feláldozta saját lányát, hogy kedvező szelet kapjanak az istenektől. Megtévelyedett felesége, Klütaimnéztra férje tíz évig tartó távolléte alatt bosszút forralt. A trójai háború végső csatáját követően jelzőtüzeket gyújtottak végig a part mentén, így üzenve meg a győzelem hírét az otthoniaknak.

– Az egész cselekmény a színpalak mögött zajlik – dohogta Paulus, noha sosem volt valami híres könyvbarát, sem irodalomkritikus. A pillanatnak élt, hajszolta az élményeket és teljesítményeket. Legszívesebben a fiával vagy a katonáival töltötte az idejét. – Mindenki csak álldogál a kulisszák előtt, és várja, hogy Agamemnón megérkezzen.

Paulus irtózott a tétlenségtől, a fiának is mind azt hajtogatta, hogy még a rossz döntés is jobb annál, mintha nem döntenének sehogy. Leto gyanította, az öreg herceg a nagy hadvezérrel rokonszenvezett, ő volt az igazán kedvére való embertípus.

A vének kórusa monoton hangon szavalt tovább, aztán a palotából előlépett Klütaimnéztra, előadta a mondókáját, és ismét a kórus következett. Majd egy hírnök lépett színre, úgy tett, mintha egy partot ért hajóról érkezett volna, megcsókolta a földet, és hosszú monológgal rukkolt elő.

„Hisz éjtekbe fényt derítve érkezik, és mindezeknek fényt hoz Agamemnón, az úr; köszöntsétek szívből szeretve, illik is, ki fölkapálta Íliont igaztevő nagy Zeusz kapájával, földülta földjeit, oltárait leverte s istenszobrait, s kipusztította termőföldje magvait. Trójára ily zablát vetett az úr, a nagy, a boldog férfi, Átreusz első gyermeke, s így érkezik; legméltóbb tiszteletre a halandók közt.”

Dúlás, pusztítás – erről Letónak eszébe jutott apja ifjúkora, amikor a császár zászlaja alatt csatákba, kockázatos vállalkozásokba vetette bele magát – mint például a véres ecazi felkelés leverésébe – barátjával, Dominickal együtt, aki ma a Vernius-ház grófja volt az Ix nevű bolygón. Amikor kettesben voltak Letóval, az öreg herceg előszeretettel mesélt a régi időkről.

Páholyuk árnyékos felében Paulus nagyot sóhajtott, meg sem próbálva palástolni, mennyire unatkozik. Lady Helena lesújtó pillantást lövellt feléje, majd figyelmét ismét a játékra fordítva, arcára kedélyes mosolyt öltött – ha netán mégis arra nézne valaki. Leto fanyar, együtt érző vigyorral apjára sandított, aki visszahunyorított rá. A herceg és a felesége rendre a maguk szerepeit játszották, és volt is benne gyakorlatuk.

Végre aztán odalent a színpadon, harci szekéren megérkezett a győztes Agamemnón, hadizsákmányként magával hozott ágyasa, a jóstehetségű, zaklatott Kasszandra kíséretében. Eközben Klütaimnéztra, odaadó szerelmet színelve, előkészületeket tett gyűlölt férje fogadására.

Az öreg Paulus éppen az uniformisa gallérján kezdett matatni, hogy meglátsza, amikor Helena hirtelen odanyúlt és elrántotta a kezét. Mindezt rezzenéstelen arccal, hibátlan mosollyal.

Leto jót derült magában, látva szülei gyakori, szertartásos huzakodását. Az anyja folyamatosan igyekezett megőrizni a „méltóságérzetét” – ő így mondta –,

míg az öregúr viselkedése sokkal inkább mentes volt minden formaságtól. Apja sok mindent tanított neki kormányzásról és diplomáciai fortélyról, az anyjától viszont protokollt és vallási ismereteket tanulhatott.

A Richese-családból való Lady Helena Atreides olyan Nagy Ház szülötte volt, amely a gazdasági versenyben való lemaradása és sikertelen politikai cselszövések következtében majd minden hatalmát és tekintélyét elvesztette. Miután kitűrték őket az arrakisi bolygóköormányzóságból, Helena családja az Atreidesekkel való házassági szövetség révén visszanyert valamennyit megcsappant presztízséből; Helena több nővére ugyanígy került más Házakhoz.

Nyilvánvaló különbözőségeik ellenére az öreg herceg – amint egyszer Letónak bevallotta – egybekelésük után néhány évig igazán szerette Helenát. Idővel az érzelem kihűlt, a herceg szeretőket tartott, feltehetőleg törvénytelen gyermekeket is nemzett, de Leto volt az egyedüli törvényes örököse. Ahogy teltek-múltak az évtizedek, férj és feleség közt gyűlölködéssé fajult a nézeteltérés, mély szakadékot teremtve közöttük. Mostanra a házasságuk szigorúan politikai kötelékké vált.

– Elsősorban politikai megfontolásból kötöttem házasságot, fiam – szögezte le a herceg. – Kár lett volna azt képzelni, hogy másképp is lehet. A mi társadalmi helyzetünkben a házasság pusztán eszköz. Minek összekutyulni mindent azzal, hogy érzelmeket vigyünk bele.

Leto eltöprengett néha, vajon az anyja szerette-e valaha a herceget, vagy csupán a címét és a rangját. Az utóbbi időben Helena afféle udvarnaggyá vált Paulus mellett: folyton azon iparkodott, hogy férje ápoltsága és szalonképes legyen. Ez kihatással volt nemcsak az ő, hanem a herceg hírnevére is, vélte.

A színpadon Klütaimnésztra üdvözölte férjét, bíborvörös szőnyeget terített lábai elé, hogy ne kelljen a porba lépnie. Nagy parádé, pompa közepette Agamemnón bevonult a palotájába, ám a jósnő Kasszandra, elnémulva a borzadálytól, nem volt hajlandó követni urát. Előre látta a saját halálát és Agamemnón meggyilkolását; természetesen senki sem hitt neki.

Gondosan kultivált politikai csatornákon át Leto anyja kapcsolatot tartott fenn más, domináns Házakkal, mindeközben Paulus herceg szoros kötelékeket épített ki a Caladan köznépével. Az Atreides hercegek úgy uralkodtak, hogy szolgálták alattvalóikat, és csak annyit adtak nekik fizetségül, amennyi méltányosan járt a családi üzleti vállalkozásokból. Jómódú család volt, de nem estek túlzásokba – az állampolgárok rovására nem.

A darabban, amikor a hazatért hős belépett a fürdőbe, álnok asszonya bíborvörös leplet dobott rá, és agyonszúrta őt is és látnoki képességű szeretőjét is. „Ó jaj, levertek, gyilkoló csapás talált!” – hallatszott a kulisszák mögül Agamemnón fájdalomkiáltása.

Az öreg Paulus kuncogva a fiához hajolt és megjegyezte: – Sok embert megölttem harcban, a csatamezőn, de egyet sem hallottam, aki a halála pillanatában *ilyesmiket* hordott volna össze!

Helena lepisszegte.

„Ó jaj, megint; a második csapást kapom!” – jajongott a színpad mögül Agamemnón.

Mialatt a közönség egészen belefeledkezett a tragédiába, Leto azon merengett, vajon mennyiben van köze e drámai helyzetnek az ő életéhez. Mégiscsak a családja öröksége, ha minden igaz.

Klütaimnésztra bevallotta a gyilkosságot, kijelentette, hogy elégtételt vett a férjén lányuk kegyetlen feláldozásáért, a bujálkodásért, amit Trójában művelt,

s azért az égbekiáltó arcátlanságáért, hogy szeretőjét, Kasszandrát a közös otthonukba hozta.

„Ó jaj, ó jaj, te király, te király, mint sírok érted?” – jajveszékelt a kórus. „Szerető szavamat hogyan adjam? Hálóba e pók kerített, feküszöl, kilehelte a lelked, a gaz levert.”

Letónak görcsbe rándult a gyomra. Az Atreides-ház borzalmas bűnöket követett el a távoli múltban. A család azonban megváltozott, talán a történelem jó szellemei vezérelték lépteiket. Az öreg herceg tisztességes ember volt, a Landsraad nagyra becsülte, a népe szerette. Leto remélte, méltó utódja lesz, ha eljön az ideje, hogy ő lépjen az Atreides-ház élére.

Elhangzottak a darab utolsó sorai, s a társulat előrejött a színpad szélére, hogy meghajoljon a rangjukhoz méltóan felcicomázott kormányzati és üzleti hatalmasságok felé.

– Hát, nem nagyon bánom, hogy véget ért – sóhajtotta Paulus, ahogy felgyuldadtak a nagy parázsgömbök a színházteremben. Az öreg herceg felemelkedett, s az uralkodói páholyból kifelé menet kezét csókolt a feleségének. – Menj csak előre, drágám. Valami mondanivalóm van Letónak. Várj meg minket a szalonban.

Helena futó pillantást vetett a fiára, aztán megindult az ősrégi, kőből és fából épült színház folyosóján. Tekintete elárulta, pontosan tudja, mit szándékozik Paulus közölni a fiukkal, mégis meghajolt annak ódivatú felfogása előtt, vagyis hogy a „fontos dolgok” a férfiakra tartoznak, az asszony nép meg törődjön minden más egyéssel.

A folyosót lassan megtöltötték a nézőtérről kitódult kereskedők, tekintélyes üzletemberek és befolyásos, köztiszteletben álló helyi előkelőségek, családani bort kortyolgattak és süteményeket rágcsáltak. – Erre, fiam – szólt az öreg herceg és befordult egy, a kulisszák mögötti átjáróba. Elhaladtak két tisztelgő Atreides-őr előtt. Aztán beszálltak egy csőliftbe, ami négy emelettel följebb egy aranykárpittal kitapétázott öltözőbe vitte őket. Balutkristály parázsgömbök lebegtek a fejük fölött, meleg narancsszínű árasztva magukból. Régebben egy legendás családani színművész szobája volt ez a helyiség, most azonban kizárólag az Atreidesek és legbizalmasabb tanácsadóik használták, ha teljes titokban kellett ülésezniük.

Leto kíváncsi lett, vajon az apja miért hozta ide.

Paulus, miután becsukta maga mögött az ajtót, lehuppant egy zöld-fekete szuszpenzorszékre, aztán intett Letónak, hogy üljön le ő is vele szemben. Az ifjú helyet foglalt, majd állított a vezérművön, s feljebb emelte a lebegő fotelt, hogy a szeme egy magasságba kerüljön az apjával. Ilyesmit csak akkor tett, ha kettesben voltak, az anyja jelenlétében nem merte volna, ő illetlennek és udvariatlannak tartotta volna a viselkedését. Ellenben az öreg herceg szórakoztatónak találta fia szellemes pimaszságát, ugyanis a saját ifjúkori magatartására emlékeztette.

– Nagykorú lettél, Leto – fogott bele a herceg, és előhúzott egy gazdagon díszített pipát a szék karjába épített rekeszből. Nem pazarolta az időt felesleges locsogásra. – És mást is meg kell ismerned, nemcsak a saját házad tájékát. Elküldelek az Ixre, tanulni. – Paulus a fekete hajú legényke arcát fürkészte: oly nagyon hasonlított az anyjára, csak a bőrszíne volt világosabb, inkább olajbarna árnyalatú. Keskeny, markáns arcában sötétszürke szem csillogott.

Az Ix! Leto érverése felgyorsult. A gépezetek bolygója. Különös, idegen világ. Az Impériumban mindenki tudott e rejtélyes planéta hihetetlen technikai

fejlettségéről és merész újításairól, de kívülálló nemigen tehette be oda a lábát. Leto egészen összezavarodott, úgy érezte magát, mintha viharban hánykolódó hajón volna. Apja szerette az ilyesféle meglepetéseket, hogy lássa, hogyan reagál fia a megváltozott helyzetre.

Az ixiiek ipari tevékenységét szigorú titoktartás övezte. Az a hír járta, hogy némely találmányukkal a törvényesség határát súrolták, olyannyira közel jártak ahhoz, hogy megszegjék a Dzsihad gondolkodó gépekkel szembeni tilalmát. *Akkor hát miért küld az apám éppen ilyen helyre? És engem miért nem kérdezett meg senki?*

Leto mellett egy robotasztal emelkedett ki a padlóból, rajta egy pohár hideg cidritlé állt. Tudták, az ifjú herceg mit szeret, mint ahogyan azt is, az apja a pipáján kívül mást nem akar majd. Leto belekortyolt a savanykás italba és elhúzta a száját.

– Egy évig tart a tanulmányi idő – mondta Paulus –, a szövetséges Nagy Házak gyakorlatának megfelelően. Az ixi életforma merőben más, mint a mi bukolikus planétánk. Okulj belőle. – A kezében tartott pipára meredt. Elakkai poliszanderfából faragták, sötétbarna színű volt, fodros erezete meg-megcsilant a parázsgömbök fényében.

– Ugye, te jártál már ott – jutott eszébe Letónak és elmosolyodott, – hogy meglátogasd régi bajtársadat, Dominic Verniust?

Paulus megérintette a pipa oldalán lévő gyutacsbillentyűt, hogy meggyújtsa a dohányt, ami valójában nikotinban gazdag aranyalga volt. Szippantott egy nagyot, aztán kifújta a füstöt. – Számos alkalommal. Az ixiiek elszigetelt társadalomban élnek, és tartanak az idegenektől. Át kell majd esned jó néhány biztonsági óvintézkedésen, kihallgatáson és letapogatásos ellenőrzésen. Tudják, ha csak egy pillanatra is kihagy az éberségük, az végzetes lehet. A Nagy és Alsóbb Házak mind arra ácsingóznak, ami az ixiiek birtokában van, és el is vennék, ha tehetnék.

– Mint például a Richesék – jegyezte meg Leto.

– Azért ezt anyád előtt ne hangoztasd. A Richese-ház már csak árnyéka régi önmagának, amióta az Ix totális gazdasági háborúban legyőzte. – Paulus előre-hajolt és szippantott egyet a pipájából. – Az ixiiek az ipari szabotázs és a szabdalomsértés mesterei. A Richeséktől viszont manapság csak olcsó másolatok gyártása telik ki, az újítások terén megfeneklettek.

Leto a hallottakon töprengett, mindez új volt neki. Az öreg herceg meg csak pöfékelt, s felborzolódott a szakálla, amikor felfújta orcáit.

– Anyádra való tekintettel, fiam, megszűrve kaptál minden információt. A Richese-ház hanyatlása *ritka* tragikus veszteség volt. A nagyapád, Ilban Richese gróf túl sok időt töltött nagy családjá és gyermekei körében ahelyett, hogy az üzleti érdekeltségeire ügyelt volna. Nem csoda hát, hogy elkényeztetett csemetéi a fejére nőttek, a vagyona pedig szertefoszlott.

Leto bólintott. Mint mindig, figyelmesen hallgatta apja minden szavát. Pedig máris többet tudott, mint Paulus hitte; tanítói óvatlanságának köszönhetően titokban hozzájutott néhány érdekes holofelvételhez és filmkönyvhöz. Most viszont megfordult a fejében, hátha az egész szándékosan, pontos terv szerint történt, hogy anyja családjának történetét fokozatosan ismerhesse meg, akár egy nyíló virágot, szirmonként.

Leto a Richese-család iránti érdeklődése mellett – ami a rokoni szálaknak volt tulajdonítható – az Ixet is mindig egyaránt érdekfeszítőnek tartotta. Az ixi

Vernius-ház, amely egykor a Richesék konkurense volt az ipari, technológiai versengésben, mostanra hatalmi pozícióba került. Az ixi uralkodócsalád az Imérium egyik leggazdagabb Háza volt – és ő ott fog tanulni.

Apja szavai kikökkentették Letót merengéséből. – A tanulótársad és egyben edzőpartnered Rhombur herceg lesz, a Vernius-örökös. Remélem, kijöttök egymással. Nagyjából egykorúak lehettek.

Ix hercege. Leto elkedvetlenedett. Remélte, az a hercegi sarj nem lesz valami elkapatott úrifíú, akár a Landsraad többi nagy famíliájának nemesifjai. Legalább hercegisasszony lett volna, olyasféle adottságokkal, mint a ligabankár lánya, akivel a múlt hónapi árapályforduló bálján találkozott!

– Na és... miféle ez a Rhombur herceg? – kérdezett rá Leto.

Paulus harsogó kacagásban tört ki, érzett rajta a duhaj mulatozások és mac lac viccek sok évtizedes rutinja. – Fogalmam sincs. Rég volt, hogy utoljára meglátogattam Dominicot és feleségét, Shandót. – Az arca felderült. – Á, Shando... valamikor császári ágyas volt, de Dominic elorozta a vén Elrood orra elől. – Kajánul felnevetett. – Most van egy fiuk... és egy lányuk is. Úgy hívják, Kailea.

Az öreg herceg talányos mosollyal magyarázott tovább. – Sok tanulnivalód lesz, fiam. Egy év elteltével mindketten itt, a Caladanon folytatjátok tanulmányaitokat – cserediák ügylet, érted. Leküldünk benneteket a déli kontinens rizsföldjeire, kunyhóban fogtok lakni és dolgoztok a rizsültetvényeken. Részt vehettek majd tenger alatti túrán Nells-kamrában, és búvárkodhattok is, kipróbálhatjátok a korallgyöngy-halászatot. – Kedélyesen hátba veregette a fiát. – Vannak dolgok, amiket nem lehet filmkönyvekből vagy tanórán elsajátítani.

– Igen, uram. – Leto orrát megcsapta az algadohány édeskés illata. Azt remélte, a füst eltakarja elkomorodó ábrázatát. Ez a váratlan és gyökeres fordulat az életében nem volt egészen az ínyére, de tisztelte az apját; Leto számos alkalommal, a saját hibáján okulva tapasztalhatta, hogy az öreg herceg pontosan tudta, mit beszél, és hogy Paulus leghőbb vágya kizárólag az, hogy a fia a nyomdokaiba lépjen.

A herceg hátradólt a szuszpenzorszéken és elrévedt. – Sejtem, fiam, hogy nem vagy túlságosan lenyűgözve, de életbevágóan fontos, hogy te és Dominic fia mindeme tapasztalatokra szert tegyetek. Itt, a Caladanon mindketten megismerhetitek a mi legnagyobb titkunkat: hogy miként őrizzük meg alattvalóink feltétlen hűségét, s hogy miért bízunk meg fenntartás nélkül népünkben – nem úgy, mint az ixiék.

Paulus egészen elkomolyodott, tekintetében a humornak nyoma sem volt. – Fiam, ez lényegesebb mindennél, amit egy ipari világban tanulhatsz: az emberek sokkal fontosabbak a gépeknél.

Leto gyakorta hallotta ezt a mondást, szerves részévé vált, legalább olyan jelentőséggel bírt, mint a következő légvétel. – Ezért küzdenek olyan jól a mi katonáink – toldotta hozzá.

Paulus előrehajolt, körötte pipafüst terjengett. – Egy napon herceg leszel, fiam, az Atreides-ház pátriárkája, valamint tiszteletreméltó képviselője a Landsraadban. Ott ugyanannyi szavad lesz, mint bármelyik Nagy Ház uralkodójának. Súlyos felelősség.

– Megbirkózom vele.

– Nem kétlem, fiam... de lazíts is néha. A nép észreveszi, ha nem vagy boldog – és ha a hercegük nem boldog, a lakosság sem az. Engedd, hogy a feszültség átlépjen, keresztülfolyjon rajtad, akkor nem okoz sebeket. – Az ujját feddően ráemelte. – Szórakozz eleget.

Szórakozás. Letónak ismét eszébe jutott a ligabankár lánya, maga elé képzelte telt keblét, gömbölyded csípőjét, nedvesen csillogó ajkát, meg amilyen igézően bámult rá.

Talán mégsem volt annyira komoly fiú, mint azt az apja képzelte...

Újra belekortyolt a cidritlébe; a savanykás hűvösség szétaradt a torkában. – Uram, te lojális ember hírében állsz – az Atreidesek közismerten hűségesek a szövetségeseikhez –, akkor hát miért vetnek alá az ixiék a vallatási procedúrájuknak? Gondolod, hogy egy Atreides, a származása és a neveltetése ellenére, képes lenne árulásra? Lehetünk még olyanok, mint... mint a Harkonnenek?

Az öreg herceg elkomorodott. – Egykor nem sokban különböztünk tőlük, de ezeket a részleteket még ráérsz megtudni. Jusson eszedbe a színdarab, amit az imént láttunk – és feltartotta az ujját. – Változnak a dolgok az Impériumban. Szövetségek kötnek és felbomlanak, eléggé szeszélyesen.

– De nem a *mi* szövetségünk.

Paulus fia szürke szemébe fúrta a tekintetét, aztán elnézett az egyik szobasarkok felé, ahol sűrűn gomolygott pipájának füstje.

Leto felsóhajtott. Annyi mindent szeretett volna megtudni, és mielőbb. De apró falatokban adagolták neki, akárcsak a petit fours-t anyja jelmezes összejevelein.

Odakintről sürgés-forgás hallatszott be hozzájuk, a színháztermet takarították az *Agamemnón* következő előadására. A színészek pihenőt tartottak, másik jelmezbe bújtak, készülődtek a következő publikum meghódítására.

Leto, e különszobában üldögélve apjával, egyre inkább felnőtt férfinak kezdte érezni magát. Legközelebb talán maga is pipára gyújt. Talán valami erősebb italt fog szopogatni, nem cidritdzsúszot. Paulus büszkeségtől csillogó szemét fián legeltette.

Leto visszamosolygott, és megpróbálta elképzelni, milyen érzés volna Atreides hercegnek lenni – de nyomban büntudat töltötte el, amint ráébredt, ahhoz előbb az apjának meg kellene halnia, hogy a hercegi pecsétgyűrű az ő ujjára kerülhessen. Ezt végképp nem akarta, inkább örült, hogy ez az időpont még jóval odébb van. Oly messze a távoli jövőben, hogy gondolni sem érdemes rá.

Úrliga: a Nagy Egyezmény triumvirátusát alkotó három hatalom egyike. A Liga volt a második szellemi-fizikai iskola (vö.: Bene Gesserit) a Butleri Dzsihad után. A császári naptár kezdete az az időpont, amikor a Liga átvette az egyeduralmat az úrutazás és -szállítás, valamint a bolygóközi bankműveletek fölött.

AZ IMPÉRIUM TERMINOLÓGIÁJA

Aranyoroszlános trónusa magasából IX. Elrood császár bosszús tekintettel méregette a széles vállú, pimaszul magabiztos férfit, aki az emelvény tövében állva egyik – feltehetően piszkos talpú – csizmáját a legalsó lépcsőfokra helyezte. Dominic Vernius gróf, kinek tar feje fénylett, akár egy márványgolyó, mégis oly magasan hordta az orrát, mintha most is népszerű, kitüntetett háborús hős lett